

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik kétféle kiadásban; hetenkint háromszor: szerdán, pénteken és vasárnap; s hetenkint egyszer: pénteken. — Terjedelme mindig 16 oldal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. ker., Práter-utca 44. sz.

A „Magyar Néplap” ára hetenkint egyszeri megjelenéssel: Egész évre 1 frt 80 ar. Fél évre — > 95 > Negyed évre — > 50 > Egyes szám 4 kr.	A „Magyar Néplap” és „Mozsgarda” előfizetési ára: Egész évre 3 frt — kr. Fél évre 1 > 50 > Negyed évre — > 80 >	Szerkesztik: LEPSÉNYI MIKLÓS és NÉMETH GELLÉRT.	A „Magyar Néplap” ára hetenkint háromszori megjelenéssel: Egész évre 6 frt — kr. Fél évre 3 > — > Negyed évre 1 > 50 >	„Magyar Néplap” hetenkint háromszor a „Mozsgarda”-val: Egész évre 7 frt 20 kr. Fél évre 3 > 60 > Negyed évre 1 > 80 >
---	--	--	---	--

Új szolgaság.

Századokon át a török szolgaság vasjárma alatt nyögött Bulgária; gyermekei szolgaságban születtek, szolgaságban haltak. A merész nagy lelkek, kik szabad és független Bulgáriáról, szabad és független bolgár nemzetről mertek álmodni, csakhamar megismerkedtek a pogány török uralom börtöneivel és bakóival. Csak meghitt körben, csak elzárkózott helyen, csak megbízhatónak ismert jóbarátok, rokonkeblek között mertek a bátrabb bolgárok mint igen távoli ábrándról, hazájuk függetlenségéről álmodozni.

Végre jött az orosz-török háboru. Sokat, nagyon sokat reméltek a bolgárok e háborútól. Függetlenségük és szabadságuk várták tőle. Azt hitték, hogy az orosz fegyverek győzelme összetöri az ő láncokat is. Egyenkint siettek azért a muszka hadseregbe, hol mint bolgár önkéntesek oroszláni erővel és kitartással küzdöttek a török ellen. A diadal végre is az oroszé lett. Sehoh se örültek ennek jobban, mint Bulgáriában. Hitték, hogy az ő napjuk is földerült. De csakhamar keserűen csalódtak. A török jármot levették ugyan nyakukból, hogy egy másikat, még keservebbet, a muszka rabigát kapják meg.

A jó bolgár hazafiak csakhamar belátták, hogy cseberből vederbe estek. A válság nem szűnt meg, csak a gazda változott. Aki azonban egyszer megízlelte a mézet, visszakívánja azt. Amiért eddig csak titokban mertek epedni, nyílt küzdelmet kezdtek érte. Kiadták a jelszót, hogy az orosz befolyást meg kell törni, Bulgáriát nem csak a török, hanem a muszka szolgaság alól is föl kell szabadítani. A bátrak ve-

zére egy egyszerű ügyvéd lett: a mult nyáron kegyetlenül meggyilkolt Sztambulov. Iszonyú küzdelem keletkezett. Az orosz hatalom minden áron biztosítani akarta befolyását Bulgáriában. Nem sajnálta azért a pénzt. Megvett mindenkit, ki csak eladó volt. Milliókat költött vesztegetésekre. Eladó lelkek mindenütt vannak. Voltak Bulgáriában is. Ezer meg ezer bolgár ember támogatta az orosz befolyást, kik ismét más ezreket nyertek meg Oroszország politikájának. S mivel pénzzel győzték, a makacsokat pénzzel puhították, a habozókat pénzzel biztatták, az ingadozókat pénzzel erősítették. E hazaáruló törekvésekkel szemben a jó hazafiaknak csak a becsület, lelkesültség és hazaszeretet állott rendelkezésükre. Igaz, hogy a hazaszeretet ereje rendkívüli, igaz, hogy a lelkesültség csodákat művel, igaz, hogy a becsület a kísértések fölött is diadalmaszkodni szok; elképzelhető, hogy mégis mily óriási erőfeszítésükbe került a jó hazafiaknak a hadviselés. Maguk is szegény emberek voltak valamennyien, csak szívők volt telve az érzelmek igaz gyöngyeivel, de tárcájuk annál üresebb volt; vajmi nehezen boldogulhattak tehát a tengernyi orosz bankókkal szemben. De a hősie küzdelem végtére is célt ért. Az orosz befolyás megtört Bulgáriában s a muszka spiclik kénytelenek voltak pakkolni és kihurcolkodni a kis országból.

Az orosz hatalom természetesen dühöngött. Röstelte a kudarcot. Az óriási világbirodalomnak egy csipetnyi kis országoeska mert az orrára koppintania s képviselőit a határra szállítani!

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

Az orosz fenyegetőzésre azonban a bolgár hazafiak mit se adtak. Elkezdtek hazájok rendezését, a közügyek vezetését Sztambulov lángesze világította meg mindenütt. Az ő lelkesedése mind nagyobb rétegben terjedt el s a bolgár nép az önzetlen hazaszeretet eszméin kezdett lelkesedni.

Midőn az orosz hatalom Bulgária első fejedelmét Battenberg Sándort megfosztotta trónjától, egész Európa azt hívé, hogy Bulgária nyaka benn van ismét az északi nagyhatalom vasjarmában. De Sztambulov nem ijedt meg. Ekkor már érzett elég erőt még a rettegett nagyhatalommal is kiköthetni. S ki is kötött. Habozás nélkül európai körútra indult, sorba járta a fejedelmi udvarokat, hogy hol találhatna a bolgár fejedelmi trónra egy valóban alkalmas egyént. Kóburg Ferdinánd főherceget szemelte ki a magas állásra, kit a bolgár fejedelemmel meg is választott fejedelemmé. Kóburg Ferdinánd két kézzel kapott a följánlott trónon. Sietett Bulgáriába, jövendő hazájába. Így lett Ferdinánd Bolgárország fejedelme.

Bolgárország lakói vallásra nézve a keleti szakadársághoz tartoznak, görög nemegyesültek, vagy másként görög keletiek. Törvény volt arra, hogy Bulgária fejedelme is csak a görög keleti egyházhoz tartozhatik. Más vallásu nem lehet fejedelem. Sztambulov Ferdinándban mégis katolikus embernek ajánlotta föl a fejedelmi széket s oda tudta vinni a dolgot, hogy a parlament is megválasztotta Kóburg Ferdinándot katolikus volta dacára is.

Igaz, hogy a kedélyek megnyerésére azt mondta, hogy Ferdinánd át fog térni a keleti hitre, de maga Sztambulov ezt soha se kívánta. Sőt szándékosan keresett oly fejedelmet, ki nem tartozik a keleti egyház kebelébe. Az volt ugyanis Sztambulov célja, hogy a népet a keleti szakadárságtól elvonja, ha lehet a keleti görög egyházat megtagadhassa vele, mert így Bulgária függetlenségét jobban biztosítottának látta. Ugyanis a keleti szakadárság feje az orosz cár. A keleti szakadár egyházhoz tartozók mintegy papájukat látják benne s innét igen nagy tisztelettel viseltetnek iránta. Majdnem imádássá emelkedik az a tekintet, melyet a görög keletiek a muszka cár iránt tanusítanak. E nagy tiszteletben látta Sztambulov hazája függetlenségének legnagyobb veszedelmét. Ha a bolgár nép a muszka cárt szíve és lelke érzelmeinek fejedelméül tekinti, ha vallásának királyát látja benne, soha se lesz képes elég erélyvel lépni föl törekvései ellen, melyek Bulgáriára veszélyesek. Tehát a muszka cárban Bulgáriának állandó veszedelme van. Sztambulov lángesze átlátta, hogy e veszedelem ellen csak úgy lesz képes hazáját és népét biztosítani, ha lerontja a muszka

cár nagy tiszteletét, ha a néppel megtagadtatja a keleti vallást. S ez volt célja azzal, hogy katolikus fejedelmet szerzett Bulgáriának. Remélte, hogy meg fogják idővel találni annak módját is: miként lehet az egész népet a fejedelem vallásának megnyerni s kelettől elvonva, nyugathoz csatolni.

Nagyszerű eszme. Méltó egy lángeszű államférfiúhoz!

De míg Sztambulov e magasztos célt szolgálta, az ármánykodó orosz politika se nyugodott. Mindenképen rajta volt, hogy Sztambulov becsületet politikáját megbuktassa. Sokáig tartott a küzdelem s a vége Sztambulov bukása lett.

Ez időtől új irány került fölszínre. Ferdinánd fejedelmet az orosz politikai barátai fogták körül, kiknek sikerült rávenni a gyöngé embert, hogy mindannak a jónak éppen ellenkezőjét tegye, amit Sztambulov tanácsolt neki. Oroszország kegyét kezdé keresni. Kerülé az oly intézkedéseket, melyek a szentpétervári udvarban visszatetszést szülhetnének.

Megtett mindent, amivel remélte, hogy Oroszország kedvét megnyerheti. Legnehezebb volt a trónörökös vallásának kérdése. Egész mostanáig a levegőben függött Boris herceg vallásának kérdése. Négy éves és még nincs megkeresztelve, Ferdinánd nem merte megkereszteltetni, vallására nézve nem mert még dönteni. Ő a trónt akarta fiának biztosítani, de oroszbarát tanácsosai azt mondták; ha nem lesz a trónörökös a keleti egyház hive, trónja nem fog szilárdan állani soha. Az anya Bourbon Lujza kir. hercegnő hallani se akart arról, hogy fia a szakadárságnak legyen hive s kereken kijelenté, hogy ha ez megtörténik, azonnal ott hagyja férjét és visszatér atyja házához.

Ferdinánd fejedelem mindennek dacára az orosz érdekek kívánsága szerint döntött, kijelentvén, hogy Borist a keleti vallás szertartásai szerint keresztelteti meg s a keleti vallásban nevelteti föl. Keresztapául pedig az orosz cárt hívta meg.

A fejedelelnő erre beváltá ígéretét. A mult pénteken elhagyta férjét, új hazáját, népét, magával vivén másodszülött csecsemőjét is. Ferdinánd a határig kísérte nejét, folyton kérve, könnyörögve, hogy térjen vissza házába, de a fejedelelnő hajlíthatatlan maradt.

Boris herceg tehát a keleti szakadárság tagja leszen s nagyban készülnek ünnepies megkeresztelésére. Ő lesz az egyetlen a katolikus Kóburg családban, ki a muszka cárban fogja tisztelni vallása fejedelmét.

Midőn Ferdinánd fejedelem lement Bulgáriába, egész Európa politikai kalandornak nevezte, kit komolyan venni nem lehet s aki

rövid idő múlva neveltségessé téve fog visszakullogni. De mi örültünk vállalkozásán, mert hittük, hogy a reánk nézve fenyegető orosz hatalom törekvései előtt védő paizzsá teszi Bolgárországot. Mig Sztambulov oldala mellett állott, nem kételkedtünk e reményben, de Sztambulov bukása után teljesen muszkabarátok karjai közé került. Azóta undorító szolgálkúséggel csak Oroszország kedve után járt, Ime, még gyermeke üdvét, lelkét is föláldozza a földi érdekeknek. Elszakadva ösei egyházától beleviszi a muszka cár imáadásába. Széttépi rokoni kötelekeit, föláldozza nejét, családi békéjét, elveti másikat, csak hogy Oroszország barátságát kinyerhesse. Lelketlen politika!

Hová sülyedt Ferdinánd fejedelem, mióta Sztambulov magára hagyta s behunyta szeméit!

Ez a nagy, ez a kiváló államférfiu volt utmutatója és védő angyala Ferdinánd fejedelemnek. Sztambulovot elüzte oldala mellől s azóta egészen ellenkező irányba tévedt.

Mit tehetett volna Ferdinánd, ha Sztambulovra hallgat! Egész bolgár nemzetnek apostola lehetett volna. Megnyerhette volna Krisztus Jézus egyházának. Ennek üdvét biztosította volna. S e helyett mit tett? Mit? Elárulta még saját gyermekének üdvét is, kiszolgáltatja őt a szakadarságnak. Elárulta azt az egyetlen nagyhatalmat is, mely vállalkozását rokonszenvvel kísérte és támogatta, elárulta a mi monarchiánk érdekeit.

Az, hogy Boris herceg a muszka hitű lesz, a mi keleti politikánk vereségét és a muszka politika győzelmét jelenti.

Valószínűleg most már el fogja ismerni az orosz hatalom Ferdinánd fejedelmet, hisz teljesen lakájává lett, miért ne ismerné el tehát; el fogja ismerni Törökország is, el fogja ismerni Európa is, el fogjuk ismerni mi is, de annak a fejedelemségnek nagy ára leszen, melyet nem csak bolgárok fizetnek meg hazájuk függetlenségével, hanem megfizethetünk mi is.

(—i.)

POLITIKAI HIREK

Rájár a rúd a liberális pártra. Mint a bécsi Presse írja, Fiáth Miklós báró fejezmegyei és Molnár István zemplénmegyei főispánokat a belügyminiszter fölszólította, hogy rendezzék anyagi ügyeiket, mert különben úgy járnak, mint Svastics Benő zalamegyei főispán, lemondásra kényszerítik őket. Hát a belügyminiszter

urat ki fogja ugyanerre fölszólítani? A pécsi takarékpénztár?

A kormány vád alá helyezéseinek híret hozta egy esti újság. Mint illetékes forrásból értesülünk, a hírből csak a következők felelnek meg a valóságnak. A képviselőház tegnapi ülése folyamán a folyosón, szóba került az ellenzék magatartása a kormánnyal szemben a Pulszky képtárigazgató ügyéből kifolyólag. Többen a pártonkívüliek és a két ellenzéki pártból — oda nyilatkoztak, hogy a kormány ellen a Pulszky-estet képesen a legerősebb támadást kell intézni. Némelyek ama nézetüknek adtak kifejezést, hogy az ellenzéknek ez esetben erkölcsi kötelessége a kormány ellen vádeljárást indítani.

Feladatunk a jövőben. Az ungvári „Kelet“ című politikai lap, Neviczky Kontstatin szerkesztésében és kiadásában néppárti közlönyvé alakult. Ebből az alkalomból Zichy Nándor gróf cikket irt a lapba. „Feladatunk a jövőben“ cím alatt, melyből kiemeljük a következő sorokat:

„A liberális kormányok kezében az utóbbi évtizedek alatt mintegy pusztulásnak indult mindaz, a mi a kereszténységnek és a katholicizmusnak éltető eleme. A mit oly ádáz küzdelem után se tudtak elvenni tőlünk, az a hit az egy igaz Istenben, a remény egy jövőben és a sziveinket betöltő keresztény szeretet, melyeket mi az evangélium igazságából és az egyház tanításából merítünk. Mig ezeket bírjuk, mindaddig Isten segítségével mindazt visszahódíthatjuk amit elvesztettünk. Nekünk tehát ezekhez kell ragaszkodnunk. Vissza kell térnünk oda, honnét az egyház ellenségei kiindultak; vissza kell követelnünk az egyház minden jogát, számot kell kérnünk az egyház minden vagyonáról és mindenekfölött tántoríthatatlanul kell ragaszkodnunk az egyház törvényeihez. Csak így, ezen az alapon fog a hitélet s a keresztény család oly erős lenni, hogy mint a Szentírás mondja: „Még a pokol kapui sem vesznek erőt rajta.“

A zichyfalvi kerületben szombaton megejtett választásnál a kerület képviselőjévé egyhangulag Dániel Pált, a szabadelpvüpart jelöltjét választották meg.

Országgyűlés.

Február 8. A vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalása van napirenden.

Okolicsányi László. Elismeri, hogy a miniszter egy év alatt a közoktatásügy terén több reformot hozott be; de ez intézkedések még nem elégségesek arra, hogy 25 év semmittevése jóvátelessék.

Megemlékezik az országos képtár ügyéről s azt mondja, hogy az ország pénzével nem lehet úgy bánni, mint Csáky szalmájával. Azok a közpénzek miképen folynak be, azt jól tudja mindenki.

Elárverezik a szegény ember borját, tehenét, elárverezik a párnát a feje alól, hogy az ily nehezen s szomorú módon begyűlt közpénzeket elharácsolhassa egy-egy gavallér, kit nem ellenőriztek eléggé. (Felkiáltások: Szégyen! Gyalázat!)

Botrány számba megy annak a társadalmi leckének a kiadása is, mely az országnak kerek 13 ezer forintjába került. 3000 frt a szerző honoráriuma, 10.000 frt pedig a nyomtatási költség.

Ez a munka oly gyarló, oly kezdetleges, hogy valóban szégyenleni lehet, hogy rajta áll: a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából. Szégyenli, hogy az egyetem főhomlokzatának helyén hirdetési táb-

lák diszelegnek, hirdetve a legjobb magyar lapot: a „Magyar Ujság”-ot! (Nagy derűtség.)

Az iskolák államosításának nem hive.

Wlassics Gyula kultuszminiszter. Az egyetemi oktatásról szól. Tapasztalásból tudja, hogy mily üdvös a szemináriumi nevelés, mely közvetlen összeköttetésbe hozza a tanárt a tanítvánnyal s ép ez okból elhatározta, hogy ezután nagyobb összeget fog fordítani a szemináriumokra.

Ami hiány a nevelés terén mutatkozik, azt mind az egyetemek a középiskolák számlájára írják.

Pedig ebben nincs igazuk. A főhiba a családban van, mely nem szoktatja az ifjút a kötelességtudásra, de nem is szorítják arra. Azt hiszik, hogy ha az ifjút beiratják valamely intézetbe, minden köteleességüknek eleget tettek. Pedig nem. A nevelés terén nagy feladata van a családnak is. (Helyeslés.)

A nő emancipációról szól azután. Ezzel csupán megélhetési módot akar nyújtani olyan leányoknak, akik családba nem juthattak.

A középiskolákról szólva azt mondja, hogy nem kell azon csodálkozni, ha új gimnáziumokat állít föl. Mert van ugyan gimnáziumunk elég, de a beosztás rossz.

A polgári iskolákra vonatkozólag azt mondja, hogy a polgári iskolák mai rendszerükben nem tarthatók fel.

Ami a tanári fizetéseket illeti, arányosabb fizetési beosztást fog keresztülvinni.

Gondoskodni fog jó tankönyvekről is s e részben már intézkedéseket is tett.

A népoktatás államosítása eszméjének nem hive, oly értelemben, hogy csak az állam tarthatna fenn iskolákat.

A maga részéről is el fog követni mindent, hogy az iskola ne csak tanítson, hanem neveljen is, de tegye meg a család is a maga kötelességét.

Nagy szükség van a népiskolák tantervének elkészítésére is s ő ez irányban is megtette inézkedéseit.

Végül a szakiskolákról s azok feladatairól nyilatkozott; kijelenti, hogy feladatának fogja tekinteni egy szigorú ellenőrzési szabályzat elkészítését az országos műkincsek kezelésére nézve. (Egy hang: Előbb kellett volna!)

A kongrua összeírása ezideig azért késétt, mert addig, míg az egyházpolitikai reformok életbe nem léptek, nem akarták azt eszközölni, másodsor pedig a részletes utasítások még nem készültek el.

Figyelmébe ajánlja Ugronnak, hogy ő soha sem volt hive az állam és egyház merev szétválasztása eszméjének s nem hive most sem.

Ő csupán az egyház és állam dologi jogai szétválasztása elméletét fogadta el. Ez pedig egészen más. De nem helyezkedik Ugronnal egy álláspontra az egységesítés elméletének terén sem. Ő nem kívánja felizgatni az egyházak történeti helyzetét, hogy mindannyiját az egységesítés s a merev egyenlőség elméletébe szorítsa be, épen azért nem is járulhat hozzá Ugron javaslatához.

Elnök a vita folytatását a hétfői ülésre halasztja.

Tíz perc szünet után a kérvények tárgyalására kerül a sor. Szekeres Ágoston tanítói nyugdíjának helyes megállapítására vonatkozó kérvényénél.

Szuhányi Ferenc előadó **Vajay** István és **Zsilinszky Mihály** államtitkár felszólalása után a ház többsége a bizottság javaslatát fogadta el.

Bereg vármegyének a betegápolási költségeknek az állampénztárból fedezésére vonatkozó kérvényénél **Ugron** Gábor és **Percel** Dezső belügyminiszter szöval-

tal fel. De a kérvényt a ház nem intézte el, mivel ilyen ügyben a ház már egyszer döntött.

Több vármegyének a főrendiház reformjára vonatkozó kérvényénél Tóth János szólalt fel.

Határozati javaslatot nyújtott be, hogy a kormány a főrendiháznak a népképviselői rendszer alapján leendő újjászervezésére terjesszen be törvényjavaslatot.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök: A kormány nem látja szükségét annak, hogy a főrendiház ujonnan szerveztessék. Erre szerinte semmi ok sincs.

Kéri a házat, ejtse el Tóth János hat. javaslatát s fogadja el a bizottság indítványát.

Eötvös Károly a reformot szintén szükségesnek tartja.

A ház többsége Tóth János hat. javaslatát elvetette s a bizottság indítványát elfogadta.

Kassa város II. Rákóczy Ferenc, Zrinyi Ilona és Bercsényi Miklós gr. hamvainak hazaszállítására vonatkozó kérvényénél a bizottság azt ajánlja, hogy a kérvény adassék ki a miniszternek.

Thaly Kálmán és **Beöthy** Ákos ajánlja a kérvényt a miniszterelnök jóakarataiba.

Ugron és **Bánffy** rövid vitája után a ház a kérvényt kiadta a miniszterelnöknek. Ülés vége 2 órakor.

Február 10. A napirendet a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalása képezi.

Smialovszky Valér a felvidéki papság szomorú helyzetét ecseteli s sürgeti a papi ülések rendezését.

A költségvetést elfogadja.

Molnár Józsiás pártjának álláspontját fejtegeti. Bármerre nézünk, háztartásunkban, öltözetünkben, a boltok kirakataiban, mindenütt idegen, külföldről jött tárgyakat látunk.

Az osztrák ipar versenye oly bénítólag hat reánk, hogy ma már a magyarnak nem igen nagy kedve van az iparos pályára lépni. A kormánynak törekednie kellene arra, hogy munkásaink műveltsége fokoztassék s iparosainknak működési tért teremtsen. De ezt csak az önálló vámterülettel érhetjük el.

Ezért felhívja a kormányt, törekedjék arra, hogy a megújítandó gazdasági kiegyezés alkalmával az ország reális érdekei e tekintetben megóvassanak.

Papp Géza védi a kormányt.

Az iskolák államosításának hive; de megvalósíthatónak nem tartja.

Az ő álláspontja az, hogy állítsunk fel hittani intézeteket, de a mainál jobbakat.

Mielőtt a coelibatus (a papi nőtlenség) eltörlésének kérdésére áttérne... (Nagy derűtség. Felkiáltások: No, no! Nagy fába vágta fejszéjét!)

Felemlíti, hogy a római udvarnál a mi katolikus képviselőnk nemzetközi jellegű.

Ő nem ilyen jellegű képviselőt óhajt ott látni, hanem magyar képviselőt.

A coelibatus eltörlését óhajtja, mert mindjárt pár ezer családdal gazdagabb volna az ország.

A tételt elfogadja.

Kovács Albert elismeri, hogy régi idő óta ez az első költségvetés, melyből meg lehet ismerni közoktatásügyünk állapotát; elismeri azt is, hogy a költségvetés méltányos s az idén magasabb összegeket állítottak be a költségvetésbe kulturális célokra, de még mindig távol állunk attól, hogy mondhassuk mindent megtettünk.

Sokat emlegették a tuloldalon az iskolák fokozatos államosítását is. Ő úgy látja, hogy a kormány nemcsak a fokozatos, de még a szórványos államosítást sem akarja. A tételt elfogadja.

Apponyi Albert gróf: Egy kínos ügygyel kénytelen foglalkozni.

Tény az, hogy nagyobb összegek képvisárlás címén kiutalványoztattak, jólehet, azokat az országgyűlés meg sem szavazta; tény az is, hogy súlyos gyanukok merültek fel arra nézve is, hogy az ország károsodni fog.

Ő sehogya sem tudja felfedezni a sürgősséget, mely szükségessé tette az ilyen rendkívüli utalványozást s azokról még ez ideig sem tettek jelentést a háznak.

Fontos volna tudni, hogy Pulszky Károly, mely képeket vette egyedül s mely képeket vette a kiküldött műértőkkel egyetértve. (Igaz! Ugy van! a baloldalon.)

Érthetetlennek tartja, hogy egy lelépett kormány, mely az ügyeket csak ideiglenesen vezeti, az utolsó pillanatban is ily nagy összegeket utalványoz, mint azt a lelépett Wekerle kormány tette.

Ha vizsgálja ez ügyet — mely szinte európai botránnyá nőtte ki magát — nem találja meg a választ arra a kérdésre, hogy mikép történhetek meg mindazok, amik megtörténtek.

Pedig e kérdésre választ kell nyernünk. Ha hiba történt, tudjuk, ki követte azt el s kit terhel azért a felelősség?

De teljes világosságot ez ügyre csak egy parlamenti bizottság kiküldése vethet.

Kéri a tuloldalt, fogadják el azon indítványát, hogy az országos képtár részére történt vásárlások s minden ezzel összefüggő ténykörülmeny kiderítésére küldjenek ki egy tizenöt tagból álló parlamenti bizottságot. (Zajos, hosszantartó helyeslés a baloldalon.)

Apponyi gróf után **Bánffy** br. miniszterelnök szólalt fel, kinek ötölő-hatoló rövid beszédét az ellenzék „tolvajok“, „orgazdák“, s hasonló közbeszólásokkal szakitottak félbe. Kijelentette, hogy a parlamenti bizottság kiküldését nem fogadja el.

Wlassics miniszter kijelentette, hogy Pulszky ellen megtették a bűnvádi feljelentést. Ülés vége 2³/₄ órákor.

Pulszky ügye.

Napról-napra undorítóbb látvány tárul elénk, Pulszky Károly képvisárlási manipulációja egyre újabb terhelő adatokat hoz föl színre.

Igy kitudódott, hogy a Scarpa család képtárából az ő állítása szerint egy képet 135 ezer frankért vett meg, pedig az egész képtárt már évek óta 100 ezer frankért kínálták mindenfelé, de még így se találkozott vevő, tehát annyit se ér. Az a kép, melyért Pulszky állítólag 135 ezer frankot fizetett, legfőlebb ha 20—25 ezer frankot ér.

A mult szombaton megjelent a képviselőház folyosóján egy öreg talián, ki egyenesen Milanóból jött s a minisztert kereste. Természetesen a képviselők csak hamar közrekapták, vallatni kezdték, mire elbeszélte, hogy ő milanói műkereskedő s Pulszky Károly képeket vett tőle, de 17.893 lírájával adósa maradt, amit most a minisztertől sürget, kinek megbizásából Pulszky vásárolt.

Vita a házban.

A Pulszky-féle botránnyos ügyet rendkívüli izgatottan tárgyalták a hétfői ülésen a t. Házban is. Már ülés előtt izgalommal, lázzal, szenvedélyességgel volt tele a levegő, Mi lesz ma? Kínos szorongással ültek egymás mellett a padokban. És hogy a kép ismét teljes legyen: a karzat egyszerre benépesült. Nem eshetik meg női

közönség nélkül az ilyen látványosság, mikor egy hirdeti eset összes szereplői vonulnak föl előtte a színpadon . . . És a hős — öntudatlanul? — ott fekszik künn a lipótmezei tébolydában.

Apponyi Albert gróf kezdett szólani. Nyugodt hangon kezdte beszédét. Halálos csönd van körülötte. **Bánffy** és **Wlassics** komor arccal huzódnak meg bársonyszékeiken.

Apponyi gróf gyorsan áttér a tárgyra. Sajnálja, hogy most nem foglalkozhatik az ország nagy művelődési kérdéseivel; de egy olyan kínos ügyet kell szóvá tennie, amely immár európai botránnyá kezd fajulni.

— Ugy van! Európai botránny! Gyalázat! — zugja Apponyi után az ellenzék.

A nemzeti párt vezérét azonban nem tűzeli föl ez a hirtelen elhangzó, zugó közbeszólás; higadtan folytatja tovább beszédét. Nem az ékesszólásával akar lesújtó ítéletet mondani, hanem tények, adatok alapján kéri a házat: gyujtsa meg a világosság fáklyáját ebben a sötét ügyben. Lássuk meg, hogy mi történt itt voltaképpen; lássuk meg, hogy kik a hibások; hallgassuk meg az elkövetett hibák védelmét, magyarázatát; de tudjuk meg a valóságot. Mert két tény bizonyos. Bizonyos az, hogy elköltöttek valamire egy összeget, amire semmit meg nem szavaztak és tény az, hogy az állam vagyoni károsodást szenvedett. Apponyi ezután beszéde további kiindulási pontjául azt a jelentést vette, amelyet Wekerle akkori miniszterelnök terjesztett a ház elé a szépművészeti muzeum ügyében. És a Wekerle-kormánytól kezdve egészen a mai napig elsorolta mindazt, amit a szakminiszter és általában a kormány tagjai ebben az ügyben cselekedtek. Főlemlítette azt is, hogy a kormánynak egy izben már volt alkalma meggyőződnie Pulszkyknak a hitel tullepése iránt való hajlandóságáról nem érti tehát, hogy ilyen előzmények után hogyan lehetett rábizni ismét oly summát? És az ellenzék zugó tapsai mellett kérte tapintatos beszédének végén a házat, kérte a kormányt: küldjenek ki parlamenti bizottságot az ügy földerítésére.

Apponyi leült, **Bánffy** fölállott.

— Azon beszéd — szólt a miniszterelnök — melylyel Apponyi Albert gróf ur egy parlamenti bizottság kiküldetésére vonatkozó indítványát . . .

A miniszterelnök itt kissé megakadt, **Beöthy Ákos** pedig ki akarta segíteni zavarából.

— Kisérte — kiáltott át a baloldalról.

— Kisérte — visszhangozta az ellenzék.

— Köszönöm a képviselő ur szives segítségét — válaszolá **Bánffy** — keresek magam is szavakat . . .

— Keres, de nem talál — riadt föl az ellenzék.

— És talán találok — mondá mosolyogva **Bánffy**. Nem kisérte — vágta ki aztán a nagy tromfot. Mert az indítvány kisérte a beszédet; Apponyi pedig az indítványát nem kisérte, hanem bevezette . . .

Ennyi kisértés után végre keresztülestinünk a bevezetésen és **Bánffy** most már előadta: hogy „ezen európai botránnyá kinőni készülő kérdés“ — két részből áll.

Azt mondta ezután: nem az ország érdeke, hogy napról-napra keresve-keressük a kérdéseket, amelyeket botránnyoknak nevezhetünk.

Leirhatatlan jelenet következett erre.

— Az ország pénzét ne bizzák olyanokra!

— Nem kell lopni!

— Tolvajok! Panamisták!

Nem türeink meg ilyen hangot!

— Pusztuljanak!

Zürzavaros rekedt hangok áradata zugott végig a termen. Sokan fölgrááltak helyeikről és ökölbe szorított kézzel fenyegették meg a jobboldalt . . . Mikor Teleszky István, aki Szilágyi helyett elnökösködött, látta, hogy a képviselők fölgráálnak helyeikről: ő maga is fölgrótt és úgy állva rázta, rengette a esöngetyűt. És mivel éppen Hoitsyra esett a tekintete: rendre utasította.

— En nem bánom — ugrott föl helyéről Hoitsy.
— Az nem ér semmit!

Tíz perc kellett hozzá, míg helyreállott a esönd, míg Bánffy folytathatta beszédét. És folytatta. A költekezési jog kérdésével akar foglalkozni. És itt elösmerte, hogy mindama tények, melyeket Apponyi előadott, megfelelnek a valóságnak.

— Megfelelnek? Mily kegyes! — enyelgett az ellenzék.

Bánffy tovább beszélt. Mikor az ezredéves ünnepség előkészítésére a ház bizottságot küldött ki, oly célból tette ezt, hogy a háznak itt ne kelljen minden egyes esettel foglalkozni. Máskülönbben miért küldte volna ki a bizottságot? Így fogta ezt föl az előző kormány és így fogja föl ő is. És ha az ő fölfogása téves, úgy téves azoké az ellenzéki képviselőké is, akik két év óta tagjai e bizottságnak. És ha visszaélés és szabálytalanság van abban, amit Apponyi említett, akkor visszaélés és szabálytalanság van több kérdésben is; a műemlékek kérdésében, mert hiszen nemcsak a szép-művészeti muzeumra vonatkozólag jöttek ott létre megállapodások. Így tehát semmi szüksége a parlamenti bizottság kiküldésének. Ami pedig a Pulszky szabálytalanságát illeti: e kérdésben éppen a kormány tette meg a kezdeményező lépést, mikor elrendelte a vizsgálatot . . .

Bánffy befejezte a beszédét. Az ellenzék zugott. És a nemzeti párt egyik padjából Drakulics Pál állva kiáltott át a jobboldalra.

— Így mer beszélni a házban! Védi a tolvajokat! Orgazdák! Orgazdák!

Wlassics állott föl Bánffy után. Az ellenzék éppen nem mutatott hajlandóságot a meghallgatására. Wlassics ismét okiratokkal állott elő és a képvásárlások történetét melegítette föl szapora szavakkal. Azonkívül tett egy szenzációs kijelentést: megtette a bűnvádi feljelentést Pulszky ellen. Hasztalanul védte ezután Peregrinyit, a képtár tükörát, aki nem mint a bizottság tagja működik, hanem mint szakértő szolgál fölvilágosításokkal.

Pedig az a bizonyos Peregrinyi félannyit se ért képekhez, mint a hajdu a harangöntéshez. Ez köztudomású. Valamint az is, hogy Peregrinyi bizalmas alárendeltségi és lekötelezettségi viszonyban volt és van a Pulszky-családdal és különösen Pulszky Károlylyal, kinek sokszor hónapokon át helyettese gyanánt működött majdnem akkora lelkiismeretességgel, mint maga — Pulszky Károly. Nyilvánvaló tehát, hogy ez a Peregrinyi semmiféle minőségben se szabad, hogy a vizsgálatra befolyást gyakoroljon, hanem épp ellenkezőleg őt magát és a képtárnál való ténykedéseit is a legszigorubb vizsgálatnak kell alávetni. El kell rendelni habozás nélkül ellene is a fegyelmi vizsgálatot és annak eredményéhez képest kell vele szemben esetleg tovább is eljárni. A kultuszminiszter, úgy látszik azt hiszi, hogy itt valami lovagjátékról van szó és neki védelmébe kell venni mindenkit. Ő excellenciája csalódnai méltóztatik. Itt arról van szó, hová lett az ország pénze és ki költötte el és ki felelős ezért? Azaz, hogy ez nem utóbbi kérdés, mert ezért kétségtelenül és minden bőbeszédűség ellenére is első sorban a kormány felelős.

A szerencsétlen Peregrinyi részlet után a miniszter még szerencsétlenebbül azt akarta bebizonyítani, hogy a jogon nem esett sérelem. Az egész Házban nem volt egyetlen egy ember se Wlassics minisztert se véve ki aki ezt elhithet volna. Arra lyukadt ki a miniszter beszéde hogy ily körülmények közt a parlamenti vizsgáló-bizottság se tudna más eredményt elérni. Tehát nincs is arra szükség.

Mit csinál Pulszky?

A beteg állapota iránt sem csökkent az érdeklődés. Ma is akadnak, akik kétségbevonják azt, hogy Pulszky Károly örült és ennek tulajdonítható, hogy ma is kiinn járt egy újságíró a lipótmezei tébolydában, hogy újabb részleteket megtudjon. Ez nem igen sikerült neki, de azért elég érdekesen végzi a tudósítását. Megírja ugyanis, hogy ma estére volt kitűzve a esendesebb betegek számára a *farsangi multság*, amelyet minden évben tartanak egyszer. A multság hangversenynyel kezdődött, közvacsorával folytatódott s táncszal végződött. A hangversenyen egy fiatal művész énekelt, egy intézeti hivatalnok pedig czimbalomszólót játszott. A táncmultságban a betegek közül ötven férfi és ötven nő vett részt.

Az országos képtár igazgatója a multságira nem volt hivatalos, mivel ő a hatósági orvos bizonyítványa szerint nehéz beteg.

Uj rend.

A farmatringos urak feje: Perceel Dezső ur valahányszor a képviselő házban valamely törvénytelen-ségre hívják föl a figyelmét, mindig vitézül üti a mellét, hogy úgy meg amugy fog a törvénytelen-ségnek gátot vetni. De azért semmi se történik. A farmatringosok tovább is komiszkodnak a néppel, szekálják és zavarják, a zsandárok tovább is kutatják a néppárti iratokat, tovább is fenyegetik azokat a polgárokat, kik a „Magyar Néplapot” „Krestant” vagy más néppárti nyomtatványt olvassák. Úgy látszik, mintha a rend örei titkos utasítást kaptak volna arra, hogy azért csak folytassák zavartalanul eddig törvénytelen-ségeiket, ha zajognak is a képviselők s ha fogadkozik is a miniszter. Hisz az csak komédia.

Legalább ezt látszik igazolni az A—ny után közzölt alábbi négy jegyzőkönyv:

A belügyminiszter ur akár a néppárt iratainak nemcsak egy, de sok megvényben folyó elkobzásairól, akár az áll. anyakönyvvezetők országsszerte uralkodó basáskodásáról szutyongatják a „tisztelt Házban”, válasza mindig az, hogy neki nincs hivatalos tudomása a felhozott törvénytelen-ségek felől.

Valóban, sajtóságos dolog az, hogy míg azon néppárti iratokról rögtön tudomást szerez, melyek zárt boríték alatt és ajnlva adatnak a póstára, addig arról, a miről már az erzsébetteri verebek is csiripelnek, nincs tudomása: Pedig épen a minap tett ígéretet Vajay képviselő interpellációjára, hogy az anyakönyvek körül visszaélések többé nem fognak ezentul előfordulni.

De hát mi gondoskodtunk és a jövőben is gondoskodni fogunk róla, hogy becses tudomására jussanak a legkülönfélebb visszaélések, s ép azért, miként tegnap közöltük, úgy ezután is közölni fogjuk azon vádakat és panaszokat, melyeket a felek a belügyminiszteriumba beküldöttek.

Teszszük pedig ezt mindaddig, míg a belügyminisztertől kellő orvoslást nem nyerünk. Különbben, hogy

mennyibe veszik a kir. anyakönyvvezetők a belügy-miniszternek 1895. nov. 26-án 103,374. sz. a. kelt rendeletét, a menyasszonyi diszról és 1895. dec. 9-én 104,137. sz. a. kelt második rendeletét, az anyakönyvek aláírásáról, annak eklatans bizonyítékául álljanak itt a következő hiteles jegyzőkönyvi másolatok:

Nem kell a templom!

Jegyzőkönyv, felvett Csernén, 1895. november 26. Jelenlevők alulírottak. Tárgy: Megállapítása, illetve felvétele annak, mit mondott Pericht Gyula csernei anyakönyvvezető, midőn a fentemlített napon nála megjelentünk, hogy az 1895. év november 27-én a templomban megkötendő frigyünket az állami anyakönyvbe bejegyezze. Mi Sztricsék János és Szlovják Anna bizonyítjuk, sőt esküvel is készek vagyunk bármikor erősíteni azt, hogy Pericht Gyula csernei anyakönyvvezető, midőn nála megjelentünk, hogy ugyanazon év nov. hav. 27-én a templomban megkötendő frigyünket bejegyezze az állami anyakönyvbe, anyakönyvvezetői kötelmei elvégzése után azt mondta nekünk: „Ha nem akartok, templomba menni, nem kell mennetek.” Tótl pedig így fejezte ki magát: „Jak nechcete, do kostola iet nemusite.” Miután ezen jegyzőkönyv nekünk felolvastattatott s megmagyaráztatott, mi azt két tanu jelenlétében aláírtuk. K. m. f. Jano Stricek. Szlovják Anna × Patrik János, névirő. Tanuk: Josef Filip ××, Kricsza Juró ×××, Patrik János névirő.

Jegyzőkönyv: Felvett Csernén 1896. január 30. Jelenlevők: Alulírottak. Tárgy: Tárgy. Megállapítása annak, mit mondott Pericht Gyula csernei anyakönyvvezető, midőn mi jan. 22-én nála megjelentünk, hogy a következő napon a templomban megkötendő frigyünket az állami anyakönyvbe bejegyezze.

Mi Dutkovics János és Mária Chilek bizonyítjuk, sőt esküvel is készek vagyunk bármikor erősíteni azt, hogy Pericht Gyula csernei anyakönyvvezető anyakönyvvezetői kötelmei elvégzése után azt mondta nekünk: hogy a „templomba nem kell mennetek.” Ezen nyilatkozata az illető anyakönyvvezetőnek a nmlt. miniszter rendeletével ellenkezik, miért is kérjük Nagyméltóságodat kegyeskednék az illető anyakönyvvezetőt oda utasítani, hogy anyakönyvvezetői funkcióiban törvény és a rendeletek korlátain belül mozogjon s vallásunkat ne piszkolja.

Miután ezen jegyzőkönyv nekünk felolvastattatott s tót nyelven megmagyaráztatott, mi azt két tanu jelenlétében aláírtuk. Kelt m. f. Dutkovics János, s. k., Mária Chilek, s. k. Tanuk: Opatovszky József, Patrik Fáni.

Egy fehér lepedő.

Jegyzőkönyv. Felvett Szkalitán, 1896. év január 28. Jelenlevők: alulírottak. Tárgy: Megállapítása annak, hogy bánt el Pericht Gyula, csernei anyakönyvvezető, midőn tegnap napon nála megjelentünk, hogy az 1896. év jan. hó 28-án a templomban megkötendő frigyünket a csernei állami anyakönyvbe bejegyezze.

Mi Majchrák Simon és Sztraka Borbála két tanuval, Sztraka Pál és Huszár Mihálylyal, tanuskodunk, hogy midőn Pericht Gyula csernei anyakönyvvezetőnél megjelentünk, hogy jövendő frigyünket bejegyezze az állami anyakönyvbe, bennünket, kik 3 óra hosszat kénytelenek voltunk hozzá gyalogolni, durván elutasított azon ürügy alatt, hogy addig nem fog bejegyezni az állami anyakönyvbe, míg én, Sztraka Borbála, más ruhát nem öltök magimra. Az anyakönyvvezető ezen zaklató eljárása folytán én, Sztraka Borbála, kénytelen voltam másfél órát újból visszagyalogolni s kölcsönözni

egy más asszonytól lepedőt,*) amelyben akkor megjelentem, csak akkor jegyzett be a házasság anyakönyvébe. Ezen törvényellenes zaklatás ellen protestálunk s kérünk minél előbbi orvoslást. × Majrách Simon, × Sztraka Borbála. Tanuk: Opatovszky József, egyuttal névirő is. Badik József.

A vajtai vajda.

Jegyzőkönyv, mely felvett Vajtán 1896. február 6-án a plébánia hivatalban. Jelenvoltak az alulírottak. Megjelent Balog István s jegyzőkönyvbe vétetni kívánja a következőket: Én Balog István polgári becsület-szavamra vallom és állítom, hogy f. évi február 4-én jegyesemmel Barabás Máriával az 1894. évi 31. t.-c. követelményeinek eleget teendő a polgári kötésre a vajtai anyakönyvvezető hivatalban megjelentünk. Tekintetes Mader Béla kir. anyakönyvvezető ur elvégezvén a polgári kötetést felhívott, hogy a házassági könyvet írjuk alá. Én kijelentettem, hogy alá nem írom, mert lelkiismeretemmel ellenkezik, de alá nem írom azért sem, mert nem köteleességem. Erre nevezett anyakönyvvezető ur azt mondotta: „Ha alá nem írják, fel lesz bontva, amit eddig tettem, az anyakönyvet is felküldöm — nem tudom már hova mondta — és nem lesz a házasságból semmi.” A tanusítvány kiadását is megtagadta. Miután házunknál az egész násznép egybegyűlt s a lakodalma minden előkészület megtörtént, a kényszerítő követelésnek kénytelen voltam eleget tenni s az anyakönyvet aláírni.**)

Alulírottak, Német János és Biró Ferenc, kik mint tanuk jelen voltunk a polgári kötésnél, kértük az anyakönyvvezető urat, hogy nevezett jegyeseket ne kényszerítse az aláírásra, mert nekik nem köteleességük, de kérésünkre nem hajlott s az aláírást követelte. Alulírott tanuk kijelentjük s aláírásunkkal igazoljuk, hogy • jegyzőkönyv felvételénél jelenvoltunk, az abban foglaltakat Balog István, Német János és Biró Ferenc előttünk mondották be és a jegyzőkönyvet előttünk írták alá. A jegyzőkönyv felolvastatván az érdekelt felek és tanuk által aláíratott. K. m. f. Balog István m. k., Német János m. k., Biró Ferenc m. k. Előttünk: Turi József mint tanu m. k., Molnár István tanu m. k. A jegyzőkönyvet fölvette Fürész József esp.-pleb. m. k.

Nincs békéjük az istenteleneknek.

(Borsodi állapotok.)

Az isteni gondviselés sok jóval elhalmozta Borsód vármegyét. Vannak aranykalászt hozó rónái, hatalmas rengetegei, hegyeiben köszén, mészkö, vas található, azonban e nagy áldásra valóban méltatlanok a vármegye lakói. A zsidóság igájában nyög itt mindenki, a vastagnyakú atyafiak sehol se gögösebbek, kihívóbbak a katolikusokkal szemben, mint itt; nem csoda, hisz héber szövetségeseikkel egyetemben övük a dicsőség s a hatalom.

Az ország egy helyén se lehet annyira észre venni, mint Borsódban, hogy a katolikusok milyen nyomorult páriák, jölehet a megye lakosságának legalább is a felét alkotják. Igaz, hogy e méltatlan bánásmódot saját tehetetlenségük s féltékenységük miatt nagyon is megérdemlik. Nem tartanak össze, pedig ha valahol, úgy itt volna he-

*) Nem helyesen tette.

**) Azon a vidéken ugyanis a jobbmódu nők ünnepies alkalmakkor egy fehér lepedőbe burkolóznak.

Szerk.

Szerk.

lyén az egyetértés, a közös vállvetett együttműködés. A zsidó-kálvinista érdekek mellett négy lap kardoskodik Miskolcon; a katolikusok jogai mellett egy se; vannak Miskolcon és a megyében mindenféle társulatok, a katolikusok azonban csak egy miskolci nőegyesülettel s egy-két faluban levő olvasókörrrel dicsekedhetnek; a megye tisztikara csak úgy hemzseg a kálvinistától s lutheránustól, míg katolikus csak elvétve akad még közöttük s jaj annak, ha kath. érületéről egyszer-más-szor tanuságot tesz. Ott van a volt alispán Melezer Gyula; teljes hivataloskodása szálla volt a protestánsok szemében; bár sokszor s sokat járt kedvükben, addig marakodtak s rontottak ellene, míg kénytelen-kelletlen ott hagyta sok tekintetben legjobban betöltött székét. Legnagyobb hibája katolikussága s becsületesége volt; őt támadta legerősebben Miklós Gyula, a borsodmegyei kétkulacsos atyafiak e megtestesült s imádtott vezére.

Melcernek bukása Miklós Gyula s a protestánsok diadala volt. Egyszerre megmutatták magukat igazi ábrázatukban. Akik hajlongtak Meleer előtt, míg alispán volt s vele együtt az ellenzék zászlója köré csoportosultak, most egyszerre cserben hagyták s a mameluk Miklós Gyulának egy mosolygását a világ minden kincsének többre becsülték. Az eklézsia e „nemes” s a botrány erőszakos emberének, vezérfiának minden szabad volt, s az atyafiak tűzbe-vizbe utána mentek. Még avval se menthetik magukat, hogy nem ismerték, mert az országgyűlésen való működése bizony nem volt az itt annyira becsült függetlenségi pártnak hasznára. Tudhaták róla, hisz meggyeszte szájrul-szájra járt, hogy milyen erőszakos ember, hogy képviselőjelölt korában az összeesodított választókat avval fenyegette, hogy lelövi, ha rá nem szavaznak. — Tudták róla, hogy fünek-fának adós és hogy még a szegény munkásoknak bérét se akarja megfizetni, finkei birtokán ugyanis dohányt termesztett s dohányosait, úgy tartotta mint a rabszolgákat, bérüket nemcsak, hogy ki nem adta, hanem még esendőrökkel s veréssel is megfenyegette. Az elkeseredett napszamosok jogos keresményét csak akkor fizette meg ő, s nem a miskolci nagy harang, a mikor felhevülésükben megriasztották s finkei kastélyát ostrom alá fogták. Oly köztudomású dolgok voltak ezek, hogy még a verebek is erről csirepeltek, s mégis a nagy többségnek s a dicsőséges magyar kormánynak nagy öröme telt a jels és sok roszbán ékeskedő főispánban, mert tudott mamelukokat gyártani úgy a vármegyei bizottságba mint a képviselőházba. Zsarnoki vaskezeinek sulyát s a katolikusok elleni gyűlöletét különösen érezte a nem régen lezajlott vármegyei bizottsági tagok választásakor. Egyre-másra hagyta ki a katolikus papokat a választóbizottságok elnökségéből, s midőn többen ajánlottak egy köztiszteletnek örvendő, teljes életét Borsódban töltő esperes-plebánost, így öntötte ki a főispán ur epéjét: Az utibiztos lesz az elnök, mert többet bizom benne, mint bármelyik papban.

Hogy milyenek lettek volna a képviselő választások az ő korteskedő vezetése alatt, csak a jó Isten a megmondhatója.

Az ujonnan választott szolgabírákhoz legelső parancsa ez volt: „Minden jegyző külön-külön szolgabírájának vigye be a választók lajstromát.” — A jámbor jegyzők el is vitték, hogy miért s minék megmondhatnák a szolgabírók? Eddig csak az szivárgott ki, amit egy járás szolgabírája mondott már Miklós Gyula csufos bukása után elkésve érkező jegyzőnek: „Most már nincs szükség rá. . .”

Tekintetes szolgabíró ur, igazat adunk önnek, nincs szükség drága áron szerzett alkotmányos jogaink megnyirbálására, nincs szükség a szabadelvű jómadarak népnuzására, nincs szükség basáskodásra, hanem ige-nis van szükség tisztességre s becsületes munkára! Ezt halljátok meg ti is Borsodmegye katolikusai, mutassátok meg, hogy van még élet bennetek. Szedjétek össze szétforgaesolt erőteket, fáradozástokon lesz Isten áldása, mert mint láthatjátok a csufosan megbukott főispánunk gyászos esetéből: Erős az Ur keze!” s „Nincs nyugta a gonoszságnak!”

Leskó József

Elsikkasztott 20 ezer frankos végrendelet.

Igen érdekes ügyben folytat vizsgálatot a fővárosi államrendőrség. Az esetről a következőket írja a „M. E. Lap:“

Tirnoveánu Gregor 46 éves (Románia) krajovai dugsgazdag őrnagy nagybirtokos már négy év óta élt vadházasságban özvegy Sienseski Bertalanné, született Levandofszky Almával, a kitől egy leánya is született.

Tirnoveánu a mult év végén Krajovában súlyosan megbetegedett és özvegy Sienseskiné fölhozta őt Bécsbe, hogy itt vizsgáltsassa meg a beteget. Tirnoveánu azonban még e hó 2-án meghalt Bécsben.

Mielőtt Krajovából fölutaztak volna Bécsbe, a beteg végrendeletet csinált, melyben vagyonából 200 ezer frankot hagyományozott özv. Sienseskinétől született leánykájának oly kikötéssel, hogy a gyermek nagykorúságáig a pénz hasznélvezete az anyát illeti meg,

Mikor Tirnoveánu meghalt, csakhamar Bécsbe jöttek testvérei: György, a ki ügyvéd, továbbá Virgil és Sándor, hogy a hullát hazaszállítsák Krajovába.

Özvegy Sienseskiné megtudta azt, hogy György ráakarja birni a rokonságot arra, hogy a leánykának hagyományozott 20 ezer frank miatt a végrendeletet megtámadják, átadta temetés után a nála levő végrendeletet az elhalt testvéreinek, Sándornak, a kiből legjobban megbizott s a kiről úgy hitte, hogy megvédi az ő gyermeki jogait.

Temetés után még egyszer feljött az asszony az elhalt fivérével együtt Bécsbe, honnan tegnapelőtt éjjel utaztak hazafelé.

Budapestre tegnap reggel érkeztek meg a nyugoti pályaudvaron, hol Sándor valami ürügy alatt kiszállt. Az állomáson szóba ereszkedett az ott levő Bockelberg rendőrfelügyelővel s mikor ez csemetéskor figyelmeztette, hogy szálljon föl a vonatra, úgy tett, mintha valami sürgős dolga akadt volna s a rendőrfelügyelőhöz csak akkor jött vissza, mikor már a vonat elindult.

Azalatt a többiek tovább utaztak. Özvegy Sienseskyné azonban észrevevén, hogy Sándor lemaradt a vonatról, Cegléden oly óriási skandalumot csinált, hogy úgy őt, mint a másik két testvért, Györgyöt és Virgilt bekísérték a rendőrséghez. Itt az asszony előadva, hogy egy 20 ezer frankos végrendelet eltűnt. A ceglédi rendőrség Györgyöt is, Virgilt is elfogta s még az éj folyamán föl kísértette a főkapitánysághoz.

Az éjjel még megindította a rendőrség a vizsgálatot, melynek folyama alatt a két testvért, Györgyöt és Virgilt szabadon bocsátották s e helyett elrendelték, hogy a megszökött harmadik testvért, a ki itt maradt a fővárosban, fogják keresni mindenfelé.

Sándort egyik fővárosi szállodában még ma délelőtt el is fogta a rendőrség.

Mikor kihallgatták, tagadta, hogy ő egyáltalán átvette volna a végrendeletet. Ezzel szemben azonban az asszony krajovai tanukra hivatkozik, a kik látták Sándornál a végrendeletet.

Külföldről lévén szó, Tirnoveanu Sándort ma délen átkísértette a rendőrség az ügyészséghez.

TÁRCA

Helyzetdal.

(Dudolja egy világhírű „talentum”)

Ha az Isten, vagy az ördög

Arra méltat t,

Hogy kezembe illesztette

A kormánybotot:

Jobbra-balra úgy forogatom,

Mint a vasvillát.

Majd kibököm annak szemét,

A ki meg nem lát!

Olajlombot kínálgattak

Szegény Apponyik,

Én meg a kezükre szólok,

Csakugy koppanyik.

Fenének kell az olajlomb,

Miko hus is jút,

Többre becsül farkas ennél

Bárányt, vagy borjut!

Azt mondják, hogy tudományom

Szörnyű lábon áll,

Érintéskor úgy szakad el,

Mint az ökörnyál.

Vigye fene a tudományt,

Mint a krinolint,

A ki rajtam ilyent keres

Sült bolond az mind!

Azt kívánják, egy személyben

Jogász is legyenek,

Mintha bizony a jogászt nem

Csipnék a legyenek.

Inkább leszek egy személyben

Csimasz, légy, szunyog,

Addig csipek, addig szurok,

Mig el nem hunyok!

A sok irigy és kaján közt

Olyan is akad,

Ki azt mondja, hogy nyelvemen

Száradt a lakat,

Nossza menkü süketjének!

Ez ugyan de ék,

Pedig mennyi Koppenhágát

Összehadarék!

Külsőségem sok bohónak

Szinte szemet szurt,

Nem röstelték megpengetni

Ezt a kényes hurt.

Az ebattát, ez a világ

Mily cudar, komisz;

Azt kívánja, egy fajankó

Legyen Adonisz!

Én vezetem jubilálni

A büszke magyart,

E miatt is csattogtatják

Sokan az agyart.

Kutya-veszet-láncos-adta,

Milyen bakafánt?

Hát a puc k innár nem jó,

Ha nincs elefánt!!

Szégyent hozok az országra

A külföld el tt,

Szinte hallom csikorogni

A sok nyelvvelőt.

Vesse föl mind a dynamit,

Mily vak a világ.

Üt e eddig bársonyszéken

Ilyen gyöngyvirágy?!!!

Cybebe.

Csak ide vele szent Antal!

Farsang lévén, időszerűnek tartjuk egy némely férjhezmenni akaróknak üdvös okulására a következő históriával kedveskedni.

Volt egyszer egy öreg kisasszony, a ki bizony igen szeretett volna férjhezmenni.

Mikor még persze sok-sok évek előtt, igen fiatal kisasszonyka volt, férjhezmenni akkor is szeretett volna, de hasonlóan sok másokhoz, igen válogatós volt. Olvasott ugyanis sok szép szerelmes történetet meg regényt, a melyekben minden, habár még oly szegény leányzó, ha csak különben szép volt, könnyű szerrel jutott egy-egy királyfihoz feleségül. Szépnek pedig — akkoriban még — ami igen fiatal kisasszonykánk is szép volt, legalább a saját véleménye szerint, azért méltán szá-

mitott egy ősrégi nemzetségi főispán vagy miniszter fiára.

Amde a főispánok meg miniszterek fiai akkor időben esetleg épen nagy körutakra indultak a világba, hogy saját tapasztalásokból megtanuljanak vicinális vasutakat építtetni, miniszterkedni stb. s így történt, hogy a mi igen fiatal kisasszonykánk kezét egyik sem ért rá megkérni. Az idő pedig mint a miniszterek és főispánok fiai, gyorsvonaton jár és eközben az *igen* fiatal kisasszonykából *fiatal* kisasszony lett.

Idők jártával a spanyol lovagregények jutottak a mi fiatal kisasszonyunk kezébe s ettől fogva Mars fiai után vágyódott szíve-lelke, — kapitánytól fölfelé.

Mars fiai pedig ugyan nem vetették meg akkori időben sem a szép kisasszonyokat, de elvenni szakasztott úgy, mint manapság, mégis csak olyanokat szerettek, akikről tudták, hogy annyi ezresbankó dagasztja keblüket, ahány év nyomja vállukat, ha épen nem is voltak olyan igen fiatalok.

A mi fiatal kisasszonyunknál meg épen ellenkezőleg áll vala dolog, mert ahánnyal szaporodott éveinek száma, ugyanannyi ezresbankóval apadt takarékpénztári könyveinek tartalma.

Eközben hosszú, hosszú évek után a fiatal kisasszonyból egyszerűen kisasszony lett. Most már persze szívesen nyújtotta volna kezét bármiféle biztosállású polgári hivatalnoknak, föltéve, hogy az illető derék, tekintélyes ember és boldogsága netovábbjának tartja vala a kisasszonynak kezét megnyerhetni.

Azon időkben azonban a hivatalnokok annyira el voltak foglalva hivatalos dolgaikkal, — akárcsak napjainkban az anyakönyvvezető jegyzők, — hogy a házassulásra még csak gondolni sem értek rá. És ha valamelyik mégis szakított magának annyi időt, az redősen olyan fiatal kisasszonyt keesett, aki még regényeket nem olvasott, de tudott jól főzni, varrni, harisnyát kötni stb. A mi kisasszonyunk pedig tudott ugyan franciául parlirozni és kecsesen bókolni, sőt még a zongorához is konyitott egy keveset, de olyan parasztmunkához, minő a főzés, varrás stb. ahoz ugyan sohasem szokott.

Igy végre hosszú, hosszú évek után a kisasszonyunkból *örök*kisasszony lett, de a szíve azért fiatal maradt, sőt évről-évre szinte megifjodni látszott.

„A remény nem csal” biztatgatta magát, de hogy némelykor mégis igen kemény és hosszú próbára teszi az ember türelmét, azt már még sem tagadhatta. Ha az akkori időben is léteztek volna ujságok és azokban „apró hirdetések” vagy közvetítő intézetek, bizonyára azokhoz folyamodott volna, de hát az élet pár keresés eme könnyű és sokszor sikeres módja akkoriban még ismeretlen volt.

Mivel pedig az öreg kisasszony hallotta, hogy Isten kedves szentjei minden szükségünkben szívesen segítenek rajtunk ha bizalommal hozzájuk folyamodunk, s hogy különösen páduai szent Antal segített más kisasszonyokat is a házasság régóhajtott révpártjára, elhatározta, hogy ő is szerencsét próbál nála.

Fogta tehát magát egy szép nap délutánján kísértalt a várostól egy órára fekvő szent Antal kápolnához az erdőbe. Eppen jókor. Egyetlen egyedül volt s így egész bátran és bizalmasan önthette ki a szentnek oltára előtt szíve vágyát, keserveit.

Úgy is tett. Minthogy a kápolnában senkit nem látott, összekulesólt kezekkel, főnhangon kezdett el fohászolni: „Dicsőséges szent Antal, az Istenre kérek, szerezz nekem egy férjet, de olyant, amilyen után szívem vágy és izlésemnek megfelelő, szépet, deréket, tüzes

szeműt, fekete szakállut. Mert lásd a barnákat igen szeretem.”

Ilyen hasonló fohászokkal ostromolta még jó ideig a szentet.

Történt azonban, hogy a kápolnában sekrestyése éppen akkor az oltár háta mögött motyogott valamit, s észrevétlenül végighallgatta az érző szívből eredő fohászokat. Nagy kópé lévén az ipse, hogy megtréfálja a jámbor esdeklőt, mintegy a szentnek nevében így válaszolt:

Igen sajnálom nemesvérű kisasszony, hogy kérése-det nem teljesíthetem! De a barna hazasulandók éppen elfogytak, csak egy vörös volna még itt, csak hogy az meg felszemű s egy kissé pupos is.”

Ezt hallván a mi öreg kisasszonyunknak csak úgy szikráztak szemei az örömtől s lelkendezve kiállott föl:

„Csak ide vele szent Antal! csak ide vele!”

W. u.

Szentlélek kegyelme. Pálfán február hó 6-ikán Kiss Istvánné és 18'esztendős leánya, Juliánna, valamint Horog Péter, Tóth Julia r. kath. nő férje az evang. feletkezetből áttértek ez egyedül üdvözítő kath. anyaszentegyház keblébe. A hitvallást Forster Ernő, pápai kamarás, plebános kezeibe tették le. Horog Péternek két kiskorú fia: József és János szintén megtértek.

Egyházipolitikai per. Érdekes perre van kilátás Pécsen. A nagymányoki szolgabíró, Weisz János esperesplebánost fogta perbe, a ki a templom gondnokot állásától elcsapta, mert leánya ünnepi díszben ment a polgári anyakönyvvezető elé esküdni. A felmentő végzést írásbelileg küldték meg a templomgondnoknak s az inkriminált passzus így hangzik: „A jegyespár törvényellenes anyakönyvelésnél tanúsított magatartása miatt fölmentetett állásától.” Ez ügyben a további vizsgálatot a pécsi törvényszék folytatja.

Adakozásra való felhívás. Görgény-Üvegsür községe harangot szándékozik beszerezni új temploma számára. De mivel a község kath. híveinek nincs módjukban az erre szükséges összeget előteremteni, avval a kérelemmel fordulnak az ország katolikusaihoz, hogy egy-pár fillérrel kegyeskedjenek hozzájárulni a költségekhez. Adakozások ily címre intézendők: Vakkan Lajos, megyei gondnok, Görgény-Üvegsür, u. p. Görgény-Szent-Imre, Maros-Torda megye.

Összeesküvés Lepsényi élete ellen. Hiteles forrásból arról értesülünk, hogy a zalaegerszegi zsidóság körében összeesküvést szőnek Lepsényi szerkesztőnk élete ellen. Egyik régebbi számunkban szót emeltünk a z.-egersz. kath. népgyűlés érdekében, erre a zsidók, kik rettegnek a „Magy. Népl” ostoresapásait és tudják, hogy lerántjuk a leplet a zsidóság üzelmeiről, fenyegetéssel állnak elő, hogy Lepsényi be ne tegye lábát a városba, mert bizony kioltják életét. A zalaegerszegi zsidók azonban meglehetnek győződve a felől, hogy Lepsényi nyugodt öntudattal lépne át városuk határát, ha esetleg kedve kerekedne lerándulni Z.-Egerszegré.

Soproni nők a revizióért. Soproni jelentés szerint a soproni vallásos nők elhatározták, hogy képviselőjük útján feliratot intéznek a képviselőházhoz, melyben a polgári házasság revizióját kérik. A nemes példát sürgősen ajánljuk vallásos honleányainknak.

Egy nemzetközi tolvaj. A budapesti rendőrség nemrég a Rémi-szállodában letartóztatott egy gyanús idegent, kit már sikerült leleplezni. Az illető nem más, mint Jordán Frigyes Fülöp, aki foglalkozására nézve ügyes zsebmetező és számtalanszor volt már büntetve. Budapestre valószínűleg azért jött, hogy itt a milleniumra egy kis előtanulmányokat tegyen. A rendőrség Jordánt a főváros területéről kitiltotta.

Szerelemes zsidó. Znitfeld Mór M.-Keselyűn, Máramaros megyében már öt esztendeje udvarolt Wertheimer Tininek, Wertheimer Mór ottani fakereskedő lányának. Az utóbbi időben azonban a jegyesek között a viszony meghidegült, széjjel váltak s a lány a múlt hónapban jegyet is váltott Berger Eduád kereskedővel. A minap Znitfeld az utcán találkozott volt jegyesével s kirántva revolverét, szó nélkül rálőtt a lányra s aztán önmagára. Ugy volt jegyesét, mint magát súlyosan megsebesítette, mindketten a halállal vívódnak.

A levétköztetett ember. Nem régen történt, hogy a rendőri őrzőjárat a külső soroksári-uti gázgyár közelében egy pörérové vetköztetett embert talált félg megfagyva. A mentők korházba vitték, ahol napokig tartott, míg életre hozhatták. Kihallgatásakor azt mondta, hogy Gubányi Pálnak hívják és napszámos. Január 19-én este, amikor hazafelé tartott, a soroksári-uti „Nagyhordó” pálinkamérés közelében ismeretlen emberek megtámadták és mindenéből kifosztották. A rendőrség nyomozást indított és most sikerült is az utonállókat Rabl Gyula, Taskics István, Fojtu János csavargók és egy Rücskös nevű napszámos személyében letartóztatni. A fosztogatók tettüket beismerik.

Leánykereskedők útbán. A barcellonai és marseillei konzulátusok értesítették a rendőrséget, hogy Amerikából, Buenos Airesből két veszedelmes leánykereskedő indult Európába, hogy itt kiszemeljen csinos leányokat s azokat Amerikába szállítsa. A leánykereskedők egyike Schwarz Lázár 45 éves középtermetű fekete haju és bajszu férfi, akinek ismertető jele, hogy az orrán két vörös folt van s a lábai feltünően görbék. Ez a jeles ur töméntelen sok álnevet használ. A másik leánykereskedőt Abranoff Józsefnek hívják, kinek egyéb ismertető jeleit nem tudják. A leánykereskedők a „Chlyde” nevű gőzösön jöttek át Európába. A rendőrség minden intézkedést megtett, hogy esetleges üzelmeiket megakadályozza.

Kútba esett. Boncesden, izgalmas utat tett meg egy Trippán Vikerdiné nevű asszony a halál határkövéig. A falu végén levő 8 öles mély kútból vizet merített, mikor a sikos talajon elcsúszva, hanyathomlok zuhant a kútba. Estében többször hozzáütődött a kut kövezetéhez s eszméletlenül zuhant a jeges vízbe. A fagyos víz magához térítette s a vederbe kapaszkodva, két óra hosszáig tartotta fenn magát. Segélykiáltásaira egy odavetődött ember mentette ki. Élet-halál közt lebegve ápolják lakásán.

Bünpör egy város ellen. Szosziák András dolovai földbirtokos Pancsováról Sztaresovára kocsizván a városi sorompótól alig néhány száz méterre a rendkívül rossz karban tartott uton fölfordult s szörnyet halt. A földbirtokos családja a városi tanács ellen bünvádi följelentést tett, mert a tanács — mondja a följelentés — a város utait oly rossz karban tartja, hogy csak ennek következtében történhetett a szerencsétlenség. A kereskedelmi minisztérium egy műszaki kiküldöttje a minap arra járván, szintén igen elítélőleg nyilatkozott a pancsovai utakról.

Megbolondult tanító. Ferencsik Károly, volt halasi róm. kath. tanítót nemrég felfüggesztették állásától, mert

a gondozására bízott iskolás gyermekeket istentagadásra s vallástalan elvekre oktatta. Ugyanczen jeles férfiú könyvet is irt a kath. vallás ellen. Most pedig arról értesít halasi tudósítónk, hogy Ferencsik a napokban levelet irt a plébánosnak, hogy töröltessék ki az Egyház tagjai közül, mert ő új vallást fog alapítani. Szegény embernek úgy látszik elment a sütni valója.

Gyujtogatás. E hó 7-éről 8-ára virradóra Riskó Béla, ökörmecsei szolgabíró házát ismeretlen tettesek föl gyujtották. Már lánggal égett az egész épület, mikor a kocsis felébredve a lovak félelmes vinnyogására, felköltötte urait. A szolgabíró s négytagu családja, köztük egy négy éves leányka, megmenekült, de a ház s az összes butor elhamvadt. A vizsgálat folyik s mivel Riskó közszeretben áll, azt kutatják, nem valami megbírságotlalt facsempész bosszuja volt-e a gyujtogatás.

A váci püspök jótékonyága. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Schuster Konstantin váci püspöknek a ki a szilágyi államilag segélyezett római katolikus elemi iskolaépület felállításához 1000 forint segélylyel járult, színté elismerését és köszönetét nyilvánította.

Bomba merénylet. Fodor László dr. abrudbányai oláh ügyvéd ellen bombamerényletet követtek el a minap. Az ügyvéd éppen az irodájában volt, amikor halk, csoszogó lépéseket hallott a folyosónál. Kinyitotta az iroda ajtaját s abban a pillanatban a folyosón iszonyu robbanás történt, amely összezúzta az irodaajtót s megrepesztette a falakat is. Az ügyvédnek s a családjának azonban semmi baja sem esett. Az esetet rögtön bejelentették a rendőrségnek. A tettes kézrekerítésére 300 forint díjat tűztek ki.

Nyilatkozat. Miklós Gyula, Borsódmegye hirhedt, volt főispánja, a következő nyilatkozatot teszi közzé a lapokban.

„Borsódmegye mélyen tisztelt közönségéhez! Azt hallom, hogy politikai ellenfeleim és személyes ellenségeim erkölcsi statáriumot szándékoznak ülni eljárásom fölött. Hát tegyék! Eszem ágában sincs félni ítéletüket, hiszen régóta ismerem gyűlöletük forrását és természetét. Egyéni és politikai tisztességem vára olyan erős, hogy azon senki fia sem lesz képes rést törni. Ezzel az öntudattal és fölemelt fövel kérem tehát vármegyém igazságos közönségét arra, hogy ítéletét eljárásom fölött fűgeszsze föl addig, míg az egyedül illetékes bírói fórum előtti a valódi tényállást és védelmemet előadhatom. Becsületes és igazságos társadalom senkit el nem ítéltet, mielőtt kihallgatta volna. A rögtönítelő biráktól, kikről eszembe jut az egerekről szóló mese, majd számon fogom kérni ítéletüket. Én várhatok, mert nyugodt a lelkiismeretem és tudom, hogy a végén nekem lesz igazam, a ki soha tisztességtelen dolgot el nem követtem.

Miklós Gyula.

Jász-Arokszállás vendégei. Mult hó 19-ikén érdekes vendégek érkeztek Jász-Arokszállásra. Négy missziós atya jött a városba és nemesak a helybeliek, de még vidékről is tömegesen jöttek össze a templomban, hogy az áldásos működésü atyákat meghallgassák.

A szerkesztő ur. Mult számunkban említést tettünk a Bácskai Hiradó című szennylap gyalázatos tartalmáról. Mint értesülünk, a szegedi kir. főügyészség, a lap szerkesztője ellen megindította az eljárást, közszemérem elleni vétség miatt. A tisztelt „szerkesztő” ur viselt dolgai fölül különben egyéb híreket is nyertünk. E hó 7-ikén a szabadkai kir. törvényszék sikkasztás vétségéért 100 forint pénzbüntetésre, 1 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. Ime egy részlet a liberális Mamuzsich Béla életrajzából.

Panaszok az anyakönyvi hivatalok ellen. Ily cím alatt egy fővárosi liberális zsidó újság a következő újdonságot hozza: „Sok panasz merül fel az anyakönyvvezetői hivatalok ügykezelései ellen. A hosszadalmasságon kívül egyik leggyakrabban előforduló baj az, hogy az anyakönyvi hivatalnokok az anyakönyvi kivonatokat hiányosan állítják ki. Ezek a hiányok leginkább az utóházaságok következtében törvényesítendő gyermekek eseteinél tűnnek ki, mert a házáslevegélből nem lehet megállapítani, hogy a férfi szabad állapotban volt-e a gyermek születésekor. Az egyházi hatóságok tehát minden ilyen törvényesítendő gyermek ügyét a közoktatásiügyi miniszterhez kénytelenek felterjeszteni.“ No lám. Idővel a liberálisok is kénytelenek bevallani, hogy az általuk nagy lelkesedéssel fogadott „új rend“ nem tud megfelelni a követelményeknek.

Száz ember tűzhalála. Canadának legnagyobb tébolydájában, a Quebecktől mintegy két angol mérföldnyire fekvő beauporti elmeógyógyintézetben, amelyben mintegy 2000 beteg van elszállásolva, tűz keletkezett, amely csakhamar ellepte a nagykiterjedésű épületet minden oldalról. Az ápolók nem tudván a tüzzel birkó, Quebecbe sürgönyöztek segítségért, honnan csakhamar különvonaton katonaság és tűzoltóság is érkezett. De addig rettenetes jelenetek játszódtak le az égő tébolydában. A dühöngő örültek megtámadták az ápolókat; egy ápolót megfojtottak és holttestét a lángokba dobták. A női betegek egymásután ugráltak le a felső emeletekről, egy nagyobb csoport beteg meztelenül a sűrű havon keresztül a közeli erdőbe menekült; mikor a katonák megérkeztek, kettőt közülük szintén a tűzbe taszítottak stb. Mintegy 100 ember odaégett; maga az óriási épület egészen elpusztult úgy, hogy most azt sem tudják, hogy hol szállásolják el a betegeket.

Farkasok ellen. Többször olvastuk, hogy a farkasok fegyvertelen embereket megtámadtak s ezek nem tudtak védekezni, amit könnyű szerrel tehetnek. Tudvalevő dolog, hogy a farkasok a tüztől félnek. Ősapaink — kivált éjjel — esiholással meggyújtott taplódarab és égő szalmaesutakokkal riasztották el a farkasokat. Nekünk sokkal könnyebb, mert minden ember zsebében lehet gyufa és papíros, kivált a „Magyar Néplap“ több száma, vagy a kocsiban szalma, vagy más néppárti nyomtatvány. Ezeket kell veszélykor meggyújtani és égvé a farkasok felé dobálni s ugyan civilizált és liberálisan éhes farkasnak kell lenni, amely ettől el nem riad.

Elfogott rablóbanda. Az aradi rendőrség a napokban egy nagy kiterjedésű rablóbanda nyomait fedezte fel és négyet a szövetkezet tagjai közül már le is tartóztatott. A banda több, mint öt év óta üzi garázdálkodásait és különösen a heti és országos vásároknak volt a réme. Állandó orgazdákkal dolgoztak, a kik a lopott tárgyakat értékesítették és osztottak a jövedelemben. Az elfogottak: Bur Puszkál, Krisán György, Cudar Tódor és Kurta György bevallották, hogy szövetkezettük, a melynek rajtuk kívül még számos tagja van, rendszeresen fosztogatta a vidéket. Leggyakrabban a kisjenői, simándi, borosjenői, csernői és pankotai vásárokat látogatták meg, de a magán lakásokat sem kimélték. A esendőrség házkutatást tartott az elfogottaknál s igen sok lopott holmit talált náluk. A vizsgálat még tart és számos elfogatás várható.

Öngyilkosság a bérkocsiban. Debrecenben hol, az utóbbi időben feltűnően gyakoriak az öngyilkosságok, tegnap ismét egy öngyilkosság történt: Bacsó József, alig tizenhétéves fiatalember lőtte magát agyon. Bacsó a polgári iskolát látogatta, de mivel a negyedik osztályt nem jó eredménnyel végezte, apja a kereskedői

pályára adta. Ehhez nem volt kedve és buskomor lett. Tegnap eltűnt hazulról s egész nap nem jelentkezett. Este 7 óra tájt kocsiba ült és céltalanul hajtatott szerte a városban. Egyszerre csak lövés riasztotta fel a bérkocsist. Rögtön felesapta a kocsit ajtáját, de ekkor Bacsó már halva volt. Mellette hevert a revolver, amelylyel életét kioltotta.

Hamis százás. A pécsi rendőrség megint bankóhamisító szövetkezetnek jutott a nyomára. Egy külvárosi koresmáros kérte a rendőrség segítségét, mert egyik vendége, Haupt Ferenc, nem akart az elfogyasztott italokért fizetni. A vendég egy százast akart váltani, de a koresmáros visszaadta neki, mert az hamis volt. A rendőrség azután letartóztatta Hauptot s rájött, hogy egy hamisító szövetkezetnek a tagja. Egyik társa Poprádi János nagytótfalusi lakos, akit a vizsgálat során letartóztattak, fontos vallomásokot tett. A rendőrség erélyesen folytatja a vizsgálatot.

Zavargó diákok. A zürichi főiskolai diákok nemrégiben macskazenét adtak Fiedler tanárnak, akire nagyon haragusznak a hallgatói. A diákok e magaviseletét keményen elítélte a Neue Züricher Zeitung című lap s ebből most újabb botrány lett. Tegnapelőtt ugyanis, mintegy háromszáz diák megrohanta az ablakokat, bevverte a külső ajtókat s be akart törni a helyiségbe. A lap munkatársainak torlaszokat kellett emelni az ajtók előtt, de még így sem védhették volna sokáig a szerkesztőséget, ha meg nem jelenik a rendőrség, amely szétverte a zavargó diáksereget.

Goldstern és Löwenherz. Ugyan ki ne ismerné ezeket az urakat a — nevük után? Goldstern Salamont és Löwenherz Dávidot letartóztatták. Mig Goldstern Lembergben még a minap fogták el, addig Löwenhercet a bécsi rendőrség az osztrák fővárosban kereste. Minthogy azonban a keresett időközben visszautazott Lembergbe, az odavaló rendőrség hosszu keresés után őt is elfogta. Több mint 30 évig szerepeltek a leMBERGI pénz-piacon. A vizsgálat kiderítette, hogy a cég már tíz év előtt bukófélben volt. Csak furfanggal sikerült nekik a fizetésképtelenséget elodáznia. A tartozások harmadfél millió forintra rugnak. Nagyon sok szegény ember is volt, a kik megtakarított filléreiket adták oda; özvegy- és árvapénzeket is kezeltek, a melyek most természetesen szintén odavesztek. Mikor a cég fizetésképtelenségének a hire elterjedt, nagy esődület támadt a helyiség előtt az utcán. A szegény emberek, akik vagyonukat elvesztették, fenyegető állást foglaltak a hivatalnokok ellen. A két főnök elfogatását maga az osztrák igazságügyminiszter rendelte el.

A pezsgő feltalálója. A világhírű francia pezsgőt, ezt a kedvenc uri italt, melyet a külföldiek minden fáradásuk dacára sem tudnak teljesen utánozni, 1712-ben találta fel dom Perigon atya, a d'hautvilliersi apátság pincemestere. A champagne borok már azelőtt is híresek voltak a jóízükről, de természetesen nélkülözték a szén-savtól eredő hatalmas pezsgést és sajátos zamatot. Ezt a titkot találta meg dom Perigon s tette a Champagne áldásthozó kincsévé, mert bár más borokból is lehet pezsgőt előállítani, a pezsgők királya mégis a verzeayi, d'hautvilliersi, cramanti, d'ayi és szomszédos champagnei hegyek terméséből készül.

Falv legújabb jóslatai. A híres időjóslov már közétette az 1896. évre szóló kritikus jóslásait, melyek következő dátumokra esnek: Nagyobb mérvű kritikus napok lesznek április 5, augusztus 17, és november 2-án. Kiseb mérvű kritikus napok lesznek; május 29, július 7, szeptember 5, és 30, december 20 és január 12-én.

Salisbury és a darvinizmus. Anglia miniszterelnöke, Salisbury lord — aki valamivel többet tanult, mint Bánffy Dezső — az oxfordi egyetemen felolvasást tartott, mely Kovács József egyetemi tanár lapjának állítása szerint a legfényesebb megcáfolása Darwin tanának, mintha az ember őse majom volt volna. Az öröklés utján való fejlődés elméletét ritkán támadták ily hatalmas logikával és hogy a nagy államférfiu szónoki képességének hatása mily mély volt, bizonyítja az, hogy a darvinizmus ez idő szerinti előharcosa, Spencer Herbert csak hosszú hallgatás után felelt a támadásra és pedig illetékes bírálók szerint oly gyengén, hogy nem tudta Salisbury lordot semmiben megcáfolni. Ime milyen ellentét Anglia és Magyarország közt. Az angol miniszterelnök megdönthetetlen érvekkel cáfolja le a fajok eredetének megdönthetetlen érvekkel cáfolja le a fajok eredetének tanát, nálunk meg sokan élő bizonyítékai annak, hogy Darwin tantétele, legalább kivételes esetekben igaz, hiszen oly butának tekintik némelyek a tömeget, melynek szemeláttára mindent megengedhetnek maguknak.

Váratlan örökség. A párisi lapok nemrég hírt hozták, hogy egy Peter nevű ember lakásán, ki a múlt héten halt meg, kétmillió frankot érő papirokat találtak. Peter nagyon szegényesen élt és senki sem sejtette a gazdagságát. Most Havreból jelentik, hogy egy ottani hajókalauz, mint Peter fia igényt támaszt a hagyatéokra és már Párisba is utazott. Atyja ötven évvel ezelőtt szakadt el tőle. A boldog hajókalauz nő és huszonhárom gyermek atyja.

Ujmódi család. Akadnak emberek, akik iparszerű póktenyésztésre adják magukat. Nemesak Amerikában élnek ilyen emberek, de Németországban, Olaszországban és Franciaországban is. A legnagyobb póktenyésztés azonban Filadelfiában van, ahol a francia származású Grantaire tizezer pókot nevel. És miért? Oh, jól kihasználja őket; ötven frankot is kap százáért a — borkereskedőktől, akik a pókokat a pincéikben helyezik el. Itt aztán 2—3 hónap múlva a palackokat elborítják a pókhálók, s így aztán a palackos borokat mint régi, ó-borokat hozzák forgalomba.

Vasuti szerencsétlenség. Egy lokomotiv, amely Csorbáról haladt Liptó-Szent-Miklósra, Vazsechnél egy hegyszorosban elgázolt ötven fűrészmalmi munkást. Az elgázolt munkások közül többen meghaltak, igen sokan életveszélyesen sebesültek meg. Az eddigi hírek szerint a mozdonyvezetőt nem terheli hiba a katasztrófában.

A világ legnagyobb családjá. Parramatta ausztráliai városban nemrég meghalt egy Delaney nevű 88 éves ember, ki 26 éves korában nősült és 29 gyermeknek volt apja. Ezek közül 12 még most is életben van és nem sokkal maradtak el atyjuk mögött, aki míg életben volt, 108 unokával és néhány tucat dédunokával dicsekedhetett. Delaney tízéves gyermekkorában jött Parramattába, amelynek falait azóta, tehát 78 évig, el nem hagyta. Legidősebb fiának, a most 55 éves Johnnak 18 gyermeke van, nemrég meghalt Ellen nevű leányának 17, 37 éves Márta leányának és 46 éves György fiának 12—12 és így tovább. Delaney atyja, ki mint drago-nyos résztvevett a waterlooi ütközetben, 105 éves korában halt meg.

Szerencsés borbély. Brünnből a következő tudósítást küldik: Az itteni Suchanek Sándor-féle banküzletnél az olasz vörös-kereszt sorsjegyek nyere-ménylajstromának revíziójánál kitűnt, hogy egy olmtüzi borbély nyerte a 100,000 lírás főnyereményt meg tavaly, a novemberi húzás alkalmával. A borbély a sorsjegyet részletfizetésre vette.

Vérengzés az utcán. Szegeden e hó 4-ikén, délben a Kölesey-utca véres családi dráma színhelye volt. Nagy János napszamos az utcán meglátta feleségét, a mint ez szeretőjével, László András napszamosal ment együtt. A megesalt férj, a kit társai már rég óta csufoltak felesége miatt, dühében először Lászlóra vetette magát s bieskájával combon szurta. Aztán felesége után fordult s nyakán úgy megszurta, hogy menten összerogyott. A merénylet letartóztatták.

Vác helyett Temesvár. Tordai Tamás kékmándlis váci jelességnek — írja a „B. H.” — Ezeregyéjszakába illő kalandja volt a keleti expresszvonaton Budapestről Temesvárig. Tordai uram mint váci képviselő, kivel az urak is szívesen diskurálnak, csak a második osztályon utazik Budapestre; így történetelt meg vele, hogy a váci vonatról lekésve, felült az expresszre. Ott kinyitott magának egy fülkét és befeküdt úgy, mint a ki teljesen otthon érzi magát. A kalauz betekintett ugyan a fülkébe, meglátta a nagy bagaria-eszímákat is, de azt gondolta, hogy valami bolgár miniszter, vagy muszka gróf alszik ott, ezek pedig gorombák szoktak lenni, ha őket zavarják, hagyta tehát békességben a muszka grófnak hitt váci parasztot s ment tovább. A vonat villámsebességgel rohant ki az állomásból. Tordai uram pedig úgy elaludt, föl sem ébredt Szegedig. Mikor meghallotta a kiáltást: Szeged, átfordult a másik oldalára, azt mormogva magában:

— Mi az, még csak Szödön vagyunk? Aludjunk tovább.

És Tordai uram aludta tovább az igazak álmát. Kikinda körül vette észre, hogy pitymaliik, fölugrott, szétnézett, az utazás is hosszúnak tetszett, tekintetével kereste a Dunát, de a helyett teljesen ismeretlen tájat látott. E közben Temesvárra érkezett. A kalauz kiáltásaiból csak a vár-t hallotta, megörült, hogy Vác, leugrott a vonatról. — De furesa ez a Vác, hogy megváltozott, gondolta magában, még a portás sem az. — De nem kérdezett meg senkit, hanem csak igyekezett kifelé. Mikor kiért az állomásból, ott is mindjárt egy koresmát pillantott meg.

— No, én azt mondom, vélekedett Tordai, még is csak Vác-on vagyunk, csak a szemem káprázik, mert az este sokat találtam inni, hisz itt a Horváth koresmája! Nyomban beállított.

— Kinek a koresmája ez? kérdé ott benn.

— Horváthé! felelte a vendéglős.

— Hát hol van Horváth ur?

— Éu vagyok.

— Ugyan, ne tréfáljon Horváth ur, hát tegnap dél óta ennyire meg tudott változni?

— Meg van maga bolondulva? Kicsoda maga? kérdé a koresmáros.

— Talán én is megváltoztam? Nem ismer? Én vagyok a Tordai Tamás képviselő.

— Hol képviselő?

— Itt Vác-on.

— Hisz ez nem Vác, hanem Temesvár! felelte a koresmáros és nagyot kacagott.

— Már akár nevet, akár nem, hanem annyit mondhatok, hogy Temesvár nagyon hasonlít Vác-hoz.

Ezzel igyekezett Tordai uram szabadulni a koresmából és a legközelebbi vonattal visszautazott hazájába.

Névmagyarosító község. Gömörmegyének Umró-Lehota községének képviselő testülete minap tartott gyűlésén egyhangulag és nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a község tót hangzású nevét magyar névvel cseréli fel. Lehelfalura kéri az átváltoztatási engedélyt.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN

Bulgária. Sok huza vona után Ferdinánd fejedelem feláldozta fiát a hatalmi érdekeknek és a görögkeleti szakadarságba vetette át. Az oroszbarát bolgárok lelkesedése határtalan. Örömittassan hirdetik az oroszokkal való viszonyuk megerősödését. Boldog, boldogtalan örvend, tán csak a fejedelem nem. II. Miklós cár Golonitsev Kutusov gróf, vezérőrnagy által képviselteti magát átkeresztelésnél. A bolgár fejedelem nagyon is érzi hibájának súlyos voltát és félelmének szavakban is kifejezést ad, midőn beszédjében ezeket mondja: A művelt nyugat hitehagyót lát bennem és így egyedül csak a keletre támaszkodhatom. Remélem a viszály és egyenetlenkedés megszűnik Bulgáriában és tettem csak a nemzet jólétét mozdítja elő. Bulgária a csend, béke és megelégedés hazája, otthona lesz. Eltéptem az összekötő kapesot a nyugattal, hogy a kelettel (Oroszország) annál szorosabbra fűzzem a köteleket. Persze a bolgárok nagy üdvriadással fogadták szavait. Szent atyánk képviselőjét, Menini, filippopoli püspököt visszahívta állásáról. A fejedelem felesége, Cyrill fiával, Stambiofi, főudvarmesternő és egy tiszt kíséretében atyjához utazott. Hogy mi a véleményünk Ferdinánd eme tetteire vonatkozólag, azt már multkor megírtuk, csak azt a megjegyzést fűzzük hozzá, hogy kár a fejedelemnek olyan nép becsületében és hűségében bízni, a mely nép már annyiszor kimutatta foga fehérét és kár saját vérének örök üdvét földi érdekekért elárulni. Ez egy csipetet se fejedelmi tény.

Franciaország. Éljenek a franciák! Ügyünk és eszméink már Franciaországban is tért hódítanak. Bizony helyes és üdvös, hogy a zsidóságot, mely nem államalkotó, hanem állambontó faj, mindenütt lefőzik. A zsidók csak hasznukat és zsebüket, nem az ország javát keresik, ezért már ideje is, hogy végre hatalmi túlkapásaiknak határt szabjunk. A franciáktól ez annál dicsőbb, mert náluk a liberálizmus egész radikálizmussá (szélsőséggé) vált és dacára annak, hogy az a híres zsidósövétség hazájukban telepedett meg, mégis fellépnek a zsidók ellen. De nézzük a tényt. A társadalmi haladásra alakult egyesületben a zsidó származású Lewis nemzetgazdasági felolvasást tartott, persze a zsidók érdekeinek előmozdítása céljából. Ez a katolikusoknak nem tetszett és tiltakoztak is ellene. A zsidók erre felzúdultak. Drumont az egyesület elnöke, ki hithű katolikus, a zsidókat e miatt rendre utasította. A zsidók most verekedést kezdtek, amit azonban vesztükre tettek, mert a katolikusok amugy magyar-Miskásan megcírógatták őket. Lám a franciák is okulnak a saját kárukon. Adja Isten, hogy minden nemzet felismerje a zsidók garázdálkodásának káros voltát és védekezzen ellene.

Amint hírlik, Faure a francia köztársasági elnök állásáról lemond. A lemondás összefüggésben van az

Arton. déli vasúti, Tonking stb. botrányokkal, mert azok az urak, kik ezekben részesek, nem igen szeretnék, hogy bűnösségük kiderüljön. Ricard igazságügyminiszternek határozott szándéka, hogy lerántja a leplet a botrányokról. Ezt szeretnék megakadályozni a bűnrészes liberálisok és fel is szólították Faure elnököt, hogy bírja rá Ricardot az ügyek eltussolására. Az igazságügyminiszter erre nem hajlandó s inkább megválna állásától. Ezért kell buknia Faure elnöknek is s ezért gyanúsítják.

Spanyolország. Segura spanyol ezredes Ruar del Rio kubai tartományban megverte Maceo felkelőcsapatát. A felkelők csapata 4000 emberből állott, kik kemény ellenállást fejtett ki. A spanyolok 7 embert vesztettek, köztük egy tüzérkapitányt is.

KÖNYVES-POLC.

A Csongrádi Közlöny III. évfolyamának folyó február hó 2-án megjelent 5. számával Hegyi Antal laptulajdonos szerkesztésében politikai lappá alakult s politikai elvek tekintetében a néppárt, közigazgatási és helyi kérdések tekintetében pedig a csongrádmegyei ellenzék szószólója. A Csongrádi Közlöny életrealóságát legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy alapíttatása óta szerkesztőjével együtt a leghevesebb üldöztetéseknek van kitéve a hatalom részéről. A gyakori sajtóper és pénzbírság azonban nemcsak, hogy nem lankasztotta a laptulajdonos szerkesztő tevékenységét: hanem fentebb hivatolt számából kitetszőleg, hogy szabadabban érvenyesíthesse hazafias törekvéseit, lapját politikai lappá alakította. A Csongrádi Közlöny csinos kiállításban minden vasárnap 4—6 oldalon jelenik meg s egyike a legolcsóbb hazai lapoknak, a mennyiben előfizetési ára egész évre 2 frt, félévre 1 frt, egyes szám ára pedig 4 kr. Az előfizetési pénzek a Csongrádi Közlöny kiadóhivatalához (Csongrád, Kossuth-tér 176. sz.) küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal készséggel küld.

H u m o r.

Megfelelt. Schiller, a német költő, fiatal korában hárfázni tanult. Szomszédja a ki nem igen szivesen hallgatta oda szól neki:

— Schiller ur ön úgy játszik, mint Dávid, csak nem oly szépen. — És ön, felelt Schiller vissza, — úgy beszél mint Salamon, csak nem oly okosan.

Nagyszerű. Egy kereskedőnek annyira szokására vált ezen „nagyszerű” szónak használata, hogy minden alkalommal élt vele. A mint felesége hirtelen elhalálozását tudatták vele, könnyek között mondá: „nagyszerű! nagyszerű!”

Az elvágott kötél. Egy zsigori ember felakasztotta magát. Az inasa észrevette és azonnal elvágva a köteleket,

megmentette életét. De a jövő hó fizetése alkalmával nagy csodálkozással tapasztalta, hogy gazdája a kötélet árát, 40 krajcárt lefogott, hogy miért vágta el a kötelet? Azt fel kellett volna oldoznia.

A nagyságos ur. Egy kiszolgáló egy uri embert nagyságosnak titulált, de az így szabadkozott. Én sem nem vagyok nagyságos ur, sem oly állással nem bírok, hogy ez a cím megilletne. So' se, törődjék vele nagyságod, felelt a kiszolgáló, manapság minden lumpot nagyságnak.

A zsidó pazarlása. Egy zsidó minden héten többször vitte el kis fiát magával és egyik kávéházból a másikba tértek be. Ezt észre vette egyik hitsorosa és szemére vetette pazarlását, de ő igen röviden kivágta magát, mondván:

— Mit gondolsz, hogy én vagyok egy pazarló? Nü, elviszem a kis fiamat, ő megiszik egy pikoló kávé, én meg zsebre dugom a kanalakat, ez pazarlás?

A zsidó gyűlölő. Volt a zsidóságnak egy hatalmas ellensége, a ki minden alkalmat felhasznált, hogy a zsidók turpisságát napfényre hozza. Haragudtak is reá a zsidók és a hol csak lehetett, boszantották. Történt egy alkalommal, hogy három zsidó jogászzsal találkozott, a kik őt üdvözölték. Az egyik azt mondta: „Jó reggelt Izsák atyánk“, a másik: „jó reggelt Jakab atyánk“, a harmadik: „jó reggelt Ábrahám atyánk“.

— Önök tévednek uraim, mondja a zsidó gyűlölő, „én sem Izsák, sem Ábrahám, sem Jakab nem vagyok, hanem Saul, Kisz-nek fia, a ki kiment, hogy atyjának szamarait megkeresse s ime itt megtaláltam őket.“

Bajor ország München városának egy utcájában laktak a költők. Ez a véletlen Saphirt következő elmés mondásra fakasztotta: „A Károly-utca a költők negyede, itt laknak ők kivétel nélkül, de egyszersmind bevétel nélkül.“

Színház és művészet.

M. kir. Operaház. *Hírek a m. kir. operaházról.* „Fumagalli“ ur teljesen fellépülvén betegségéből, a mult kedden fellépett „Rigolettóban. Ugyanezen előadásban lépett fel először Svicher Izabella kisasszony olasz vendégművész, ki mult héten adott hangversenyében oly nagy feltűnést keltett fenomenális magas hangjaival. Ezt az előadást béreltszünetben tartják (4. sz.) Svicher kisasszony fellép még csütörtökön a „Sevillai borbélyban és szombaton „A tévedt nőben.“ E heti műsor: Szerdán, február 12-én: — szünet. — Csütörtökön február 13-án: „A sevillai borbély“. Rendes helyárak. — Pénteken, február 14-én: nincs előadás. A várszínházban: Jancsi és Juliska Utána. „Rococo“. — Szombaton, február 15-én: „A tévedt nő“. Rendes helyárak. — Vasárnap február 16-án: „Hugonották“. Rendes helyárak.

Nemzeti színház. E heti műsor: — Szerdán, február 12-én: „A nagy Galeotto“. — Csütörtökön, február 13-án: „Egy szegény ifju története“. — Pénteken, február 14-én: „Honty háza“. — Szombaton, február 15-én: „Honty háza“ 2-szor. — Vasárnap, február 16-án: „Honty háza“ 3-or.

Népszínház. Forrai Miklós „Az istennő“ operettjének próbáit már megkezdték a népszínházban. E heti műsor. — Szerdán, február 12-én: „A három Kázmér.“ — Csütörtökön, február 13-án: „Holtomiglan“. — Pénteken, február 14-én: „A három Kázmér“. — Szombaton, február 15-én: „Toto és Tata“. — Vasárnap, február 16-án, délután: „A vereshaju“, este „Rika“.

Blaháné élete és művészete. Ezen a címen egy érdekes munka kerül sajtó alá, abból az alkalomból, hogy Blaha Lujza bucsut vesz a színpadtól. A mű számos képpel jelenik meg, s tartalmazni fogja Blaháné pályafutását: gyermekéveit, ifjuságát, színpadi diadalait, epizódjait és hírneves emberekkel folytatott levelezéseit. A munkát Kéry Gyula írja meg, aki szívesen veszi, ha mindazok, a kiknek a művész életére vonatkozó adataik vannak, neki azokat megküldik. A küldemények legkésőbb március elejéig Kéry Gyula címére (Budapest, Kristóf-ter 3.) küldendők. A mű március hónap vége felé kerül ki sajtó alól.

Közgazdaság.

Krónika. Az országos magyar gazdasági egyesület holnap csütörtökön ülést tart, amely alkalommal Bálint Imre a tőzsde egyetemes reformjáról tart előadást. — A posta takarékpénztár összfordalma január havában 1.834.223 ft 37 krt tett ki. — A szerb kormány eljettette Tomits képviselőnek azon neveltséges indítványát, hogy a magyar hitelezőkkel szemben moratorium (fizetési haladék) rendeltessék el. — Bécsből írják, hogy a déli vasut kimutatása 709.043 frtnyi bevételt mutat. — A máv. igazgatósága értesítése szerint a budapest-esztergomi h. é. vasuton fekvő Leányvár állomás nevét „Leányvár-Csév“-re változtatták. —

Budapesti piac.

Gabnanemek (mérésétől sutt szerint.) /tuzs/: hán ág: 7.00 — 7.35 /szavodár: 7.05 — 7.40 Pestv. doki: 7.00 — 7.35 /Felső-magyar: 7.00 — 7.35 /Bácska: 7.10 — 7.45. /Köz: 6.00 — 6.65 /Arpa: /Magyar: 4.90 — 5.10; /Felső-magyar: 5.40 — 5.20; /Szerb: 6.40 — 7.80. /Zab: 06.00 — 06.40. /Kukoricza: /Bácska: 0.00 — 0.00; /Magyar: 4.10 — 4.25 /Köles: 5.00 — 5.60.

Liszt. /Beterm. /számkü. /számkü. /N. /olas: 12.40; /egyes: 11.30; /kettős: 11.20; /magas: 10.70; /negyes: 1.00; /ötös: 9.50; /hatos: 9.00; /hetes: 8.00; /nyolcas: 6.20; /F. számu: 3.80; /G. számu: 3.90.

A szerkesztésért felelős: **Lepsényi Miklós.**

Apró hirdetések egyszeri közlése szavanként 2 krral fizetendő. Vastagon szedett betűk kétszeresen számítatnak. Címme feladottak után 30 kr. bélyeg is fizetendő.

Cím alatt a hirdető neve, város vagy utca megnevezése s a posteresi szövege is meg kell adni.

HIRDETÉSEK

felvételnek lapunk kiadóhivatalában
Budapest, Práter-utca 44.

Allandó hirdetések heti soronként 6 kr. s nonparellsor 10 krral számítatnak. A közlési díj készpénz vagy levélbélyegeken előzetesen melléklendő.

Levélbeli felvilágosítás csak a hirdetés és válaszbélyeg beküldése mellett adatik.

A Szent István naptár

kiadó-hivatalunk által, — mindazon t. előfizetőinknek, kik azt egy levelező-lapon kérik, — bizományba *postafordultával megküldetik.*

A Magyar Néplap

most már

22.000

példányban

jelenik meg és e mellett a legolcsóbb és a legelterjedtebb heti lap.

Makulatur papiros

métermázsánként 6 forint 50 krért kapható lapunk kiadóhivatalában.

Hirdetéseket lapunk számára kizárólag a MAGYAR NÉPLAP kiadóhivatala fogad el.

A „Szent Gellért” könyvnyomda

elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű **nyomatványokat**, és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb áron; erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy súlyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plebános urakat, a községi elöljárókat, a különféle egyesületek tagjait s minden katolikust, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentúl ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Szt-Gellért” katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak díszet arathat.

Budapest, 1896. Práter-utca 44.

Tisztelettel

a „Szent-Gellért” könyvnyomda.